

CRONICĂ

Pornind de la constatarea că revista noastră este urmărită de o sferă mai largă de cititori, lipsiți însă de posibilitatea unei informații mai ample în legătură cu studiul istoriei vechi și al arheologiei, am socotit potrivit — începând chiar cu acest număr — să dăm mai mare amploare acestei cronici. Fără îndoială nu este vorba de o inovație propriu-zisă, ci numai de o extindere a cronicii atât teritorial, am spune, pentru a îmbrățișa cercetările arheologice din cât mai multe țări, dar și din punct de vedere al spațiului pe care dorim să i-l acordăm. Dacă deocamdată nu am reușit să îndeplinim acest deziderat decât parțial, nădăjduim să ajungem treptat în numerele viitoare la o trecere în revistă cât mai completă a activității arheologice internaționale.

Și pentru că am amintit de inovații, introducem într-adevăr una prin ilustrarea cel puțin a unora dintre cele mai de seamă descoperiri pe care le semnalăm în această cronică.

Redacția

SĂPĂTURILE ARHEOLOGICE DIN R. P. ROMÂNĂ ÎN ANUL 1956

Pentru informarea cititorilor asupra activității arheologice de teren din țara noastră vom publica anual lista localităților în care s-au făcut săpături arheologice, indicând sumar în dreptul fiecăreia epoca din care datează descoperirile și principalele rezultate obținute. Atunci când în același loc au fost descoperite resturi din epoci diferite, localitatea va fi menționată la problema pentru care au fost inițial întreprinse cercetările. Acolo unde nu se menționează instituția care a făcut săpăturile, acestea au fost întreprinse de Institutul de arheologie al Academiei R.P.R., precizându-se însă, atunci când este cazul, dacă lucrările au fost făcute în colaborare cu altă instituție.

Fiecare localitate este trecută și pe harta alăturată cu numărul de ordine din listă. Pe aceeași hartă sînt trecute și localitățile la care se referă studiile din numărul respectiv al revistei noastre. Cît privește rapoartele sumare asupra tuturor săpăturilor, ele vor apărea în „Materiale și cercetări arheologice”, începînd cu volumul III și IV pentru săpăturile din anul 1955, care vor apărea în 1957, ca și volumul V pentru săpăturile din anul 1956.

I. STUDIAREA VIEȚII OMULUI PE TERITORIUL R.P.R. ÎNAINTE DE EPOCA DACICĂ

1. *Nandru (r. și reg. Hunedoara)*. În „Peștera curată” s-au precizat două niveluri musteriene și un strat cu depuneri postpaleolitice, conținând resturi din neolitic pînă în epoca feudală. În „Peștera spurcată” s-a descoperit un nivel szeletian, precum și urme de locuiri din epoci mai noi.

2. *Gura Dobrogei (r. Medgidia, reg. Constanța)*. În peștera „Cheia” s-a descoperit un strat musterian și s-au constatat urme de locuire postpaleolitice. În sondajul din peștera „Gura Dobrogei” s-au identificat șase niveluri de locuire, începînd din neolitic și pînă în epoca feudală (în colaborare cu Muzeul regional Constanța).

3. *Mitoc (r. Săveni, reg. Suceava)*. La punctele „Izvor” și „Malul Galben” s-au putut constata, în depozitele de loess și argilă — pe o adîncime de 12,75 m — 14 niveluri paleolitice, mergînd din levalloisian pînă în gravettian (în colaborare cu Muzeul de antichități—Iasi).

4. *Vădastra (r. Corabia, reg. Craiova)*. Cel mai vechi strat, paleolitic, e caracterizat prin unelte și deșeuri de silex și cuarțit. Între el și straturile neolitice de pe „Măgura Fetelor” se află un strat intermediar (fără resturi arheologice). În stratul neolitic Vădastra I bordeie și ceramică cu ornamente canelate („plisseuri”); în stratul Vădastra II ceramica cu decor spiralo-meandric excizat. Ultimul strat aparține culturii Sălcuța, dar s-au găsit și resturi ceramice aparținînd altor culturi.

5. *Holboca (r. și reg. Iași)*. S-a descoperit un cap de mamut cu defensele sale și resturi de locuire paleolitică (Muzeul de antichități—Iasi).

6. *Cremenea (com. Sita Buzăului, r. Codlea, reg. Stalin)*. S-au reluat cercetările asupra paleoliticului pe teritoriul com. Sita Buzăului, săpîndu-se 90 m² pe terasa inferioară din satul Cremenea și descoperindu-se bogate „atelieri” de cioplire a silexului, de la sfîrșitul paleoliticului superior (gravettian). (În colaborare cu Muzeul regiunii Stalin).

7. *Bonfești (com. Clrligele, r. Focșani, reg. Galați)*. Sondaje într-o așezare neolitică aparținînd culturii Criș. În vecinătate s-au mai descoperit morminte din epoca bronzului (cultura Monteoru) și o așezare Latène (în colaborare cu Muzeul de istorie din Focșani).

8. *Dudești (r. Tudor Vladimirescu, reg. București)*. Așezare neolitică timpurie, cultura Fiera-Dudești, anterioară culturii Boian. Între altele s-a descoperit și un mormînt de înhumăție cu schelet chircit, aparținînd probabil aceleiași culturi.

9. *Cernavoda (r. Medgidia, reg. Constanța)*. Săpături în continuare, descoperindu-se aproape 60 de morminte de înhumăție cu inventar bogat (ceramică, idoli), aparținînd culturii neolitice de tip Baia-Hamangia.

10. *Bogata (r. Călărași, reg. București)*. Pe malul lacului Gălățui s-au descoperit trei complexe din diferite etape ale evoluției culturii Boian.

11. *Boian-Vărăști (r. Călărași, reg. București)*. În așezarea eponimă a culturii Boian s-au făcut noi săpături, descoperindu-se material din faza Vidra a acestei culturi și un mormînt de înhumăție cu schelet chircit din aceeași epocă.

12. *Spanțor (r. Olenița, reg. București)*. Săpături într-o așezare neolitică de tip Boian, în cuprinsul căreia au fost descoperite și morminte din sec. IV e.n., dintre care două de incinerăție.

13. *Tangtru (r. Giurgiu, reg. București)*. S-a făcut un sondaj stratigrafic în tell-ul neolitic (culturile Boian și Gumelnița), confirmîndu-se între altele și existența plasticii în stratul Boian. S-a descoperit și un mormînt din sec. IX—X e. n.

14. *Alexandria (r. Alexandria, reg. București)*. Săpături de salvare pe malul stîng al râului Vedea, unde s-au găsit diferite resturi vechi cu prilejul construirii unui pod. S-au

identificat urme de locuire aparținând culturii Boian și câteva bordeie prefeudale anterioare sec. X.

15. *Andrieșeni* (r. *Vlădeni*, reg. *Iași*). Resturi aparținând culturii neolitice precucuteniene, precum și din prima epocă a fierului.

16. *Șoimeni* (*Ciomortan*) (r. *Ciuc*, Reg. *Aut. Maghiară*). Sondaje în așezarea aparținând culturii neolitice Ariușd, peste care se găsesc suprapuse resturi ale culturii Wietenberg, cu unele elemente ce fac legătură cu cultura Noua de la sfârșitul epocii bronzului (Muzeul Sf. Gheorghe).

17. *Doboșeni* (r. *Odorhei*, Reg. *Aut. Maghiară*). În continuarea lucrărilor din anul precedent, s-au făcut sondaje în așezarea de tip Ariușd, descoperindu-se mai multe gropi, dar de data aceasta fără morminte; într-una singură s-a găsit un schelet de miel împreună cu vase de tip Ariușd, indicând un sacrificiu, iar în altă groapă s-a găsit și un fragment ceramic de tip Gorodsk - Usatovo. Pe panta aceluiași deal s-au găsit și două cuptoare dacice pentru minereu de fier, din epoca Latène timpuriu, cu vase și diferite alte obiecte (Muzeul Sf. Gheorghe și Muzeul Odorhei).

18. *Brăilița* (r. *Brăila*, reg. *Galați*). Săpături de salvare într-o așezare eneolitică de tip Gumelnița, cercetată și în 1955, unde s-au identificat două straturi de cultură; s-a găsit și ceramică pictată Cucuteni A, de import. Deasupra, în cuprinsul cimitirului săpat în mare parte anul trecut, s-au găsit încă trei morminte cu ocră de la începutul epocii bronzului (Muzeul de istorie Brăila).

19. *Trușești* (r. *Trușești*, reg. *Suceava*). S-a cercetat sistemul de fortificație a așezării neolitice de tip Cucuteni A de pe dealul Țuguieta (Muzeul de antichități — Iași).

20. *Traian* (r. *Buhuși*, reg. *Bacău*). Continuându-se săpăturile în mara așezare neolitică cucuteniană din faza A-B de pe dealul Fintînilor, s-au descoperit resturi de locuințe, bogate materiale ceramice, încă două morminte din această perioadă, precum și resturi sporadice ceramice cu ornamente liniare. În așezarea precucuteniană de tip Zănești de pe Dealul Viei s-au descoperit locuințe cu platforme și ceramică cu ornamente incizate și excizate.

21. *Țirgu-Ocna* (r. *Țirgu-Ocna*, reg. *Bacău*). Săpături în așezarea din faza Cucuteni B de pe Podei (Muzeul de antichități Iași și Muzeul arheologic Piatra-Neamț).

22. *Valea Lupului* (r. și reg. *Iași*). Anul acesta s-a lucrat într-o movilă uriașă, descoperindu-se cinci morminte cu ocră de la începutul epocii bronzului (Muzeul de antichități Iași).

23. *Porumbenii Mici* (r. *Cristur*, Reg. *Aut. Maghiară*). Pe locul „Galatetlő” o așezare de tip Wietenberg și morminte de înhumatie din sec. IV—V e. n. (Muzeul Sf. Gheorghe și Muzeul raional Cristur).

24. *Clrna* (r. *Gura Jiului*, reg. *Craiova*). S-a terminat cercetarea necropolei-cimp de urne din epoca bronzului, dezgropându-se ultimele nouă morminte; numărul total al mormintelor săpate în acest cimitir se ridică la 116. Dintr-un tumul din apropiere s-au adunat vase din cultura Coțofeni, iar în imediata vecinătate a necropolei din epoca bronzului s-a descoperit și un mormint de la sfârșitul primei epoci a fierului.

25. *Visag* (r. *Lugoj*, reg. *Timișoara*). Sondaje într-o așezare din prima epocă a fierului (în colaborare cu Muzeul raional din Lugoj).

26. *Btrșești* (r. *Vrancea*, reg. *Galați*). Continuarea săpăturilor din necropola tumulară din punctul „Lacul Dumbrăvii”. S-au săpat opt tumuli, conținând morminte tracice cu inventar bogat, care permite datarea lor în așa-zisă perioadă scitică (în colaborare cu Muzeul de istorie din Focșani).

27. *Porumbenii Mari* (r. *Cristur*, Reg. *Aut. Maghiară*). Într-o așezare hallstattiană sondajele au scos la iveală resturile unei locuințe dreptunghiulare (Muzeul Sf. Gheorghe).

28. *Ferigele* (com. *Costești*, r. *Horezu*, reg. *Pitești*). Morminte de incineratie cu inventar bogat, de la sfârșitul primei epoci a fierului.

II. CULTURA GETO-DACĂ

29. *Murighiol (r. Tulcea, reg. Constanța)*. Săpăturile de salvare începute în 1954 au continuat, descoperindu-se un mare număr de morminte geto-dace de incinerare din sec. III î.e.n.

30. *Popești (r. Mihăilești, reg. București)*. În continuarea săpăturilor din marea așezare fortificată geto-dacă, s-au obținut date importante referitoare la felul de construcție al valului de apărare, precum și materiale bogate din cele două epoci ale fierului.

31. *Bucovăț (r. și reg. Craiova)*. Cercetări în punctele „La Jidovi” și „Malul Lupului”, sondându-se valurile de pământ care prezintă asemănări cu cel de la Popești.

32. *Grădiștea Muncelului (r. Orăștie, reg. Hunedoara)*. Pe terasa Corturilor s-a constatat existența resturilor a două sanctuare dacice din perioade deosebite, dinainte de războaiele cu romanii.

Pe poiana Brîndușița (la 1 300 m altitudine) de pe Muntele Rudelor, s-a săpat un tumul scund în care s-au găsit resturile unei stîne din vremea dacilor. S-a terminat dezvelirea locuinței de pe dealul Pustiosul și s-au efectuat recunoașteri la Prisaca, Ciata, Gruisorul, Melaia, Rudele, Gura Belii și altele (Institutul de Istorie Cluj).

33. *Costești (r. Orăștie, reg. Hunedoara)*. A fost degajată locuința-turn de pe Cetățuia. S-a procedat apoi la dezvelirea platoului Cetățui, descoperindu-se resturi de bucătărie și o mare cantitate de fragmente ceramice. S-a lămurit cronologia „cazematelor” de la cetatea de pe Blidarul (Institutul de Istorie Cluj).

III. EPOCA GRECO-ROMÂNĂ

34. *Histria (r. Histria, reg. Constanța)*. Și anul acesta s-a lucrat în mai multe sectoare, atât în cuprinsul cetății cît și în afara zidului de incintă. În sectorul de lângă templul grecesc din sec. V î.e.n. s-au descoperit ruinele altui templu, din sec. III î.e.n. Alte sectoare din vecinătate au fost la bazilica creștină din sec. IV e. n., dinafara incintei și pe platoul din fața cetății, aci descoperindu-se un zid de incintă anterior sec. IV e.n., locuințe din epoca grecească etc.; s-a mai lucrat la S de casa romană din sec. VI e.n., în interiorul cetății. În necropola tumulară de la N de cetate s-au săpat cîtiva tumuli cu morminte din sec. IX—X e.n., descoperindu-se cu acest prilej și așezarea căreia îi aparține cimitirul.

În legătură cu teritoriul rural al Histriei, s-au continuat săpăturile la *Tariverde*, descoperindu-se locuințe din sec. VI î.e.n. și precizîndu-se existența unui strat de cultură din perioada arhaică grecească.

35. *Mangalia (r. Negru Vodă, reg. Constanța)*. Sondaje pentru dezvelirea canalului de scurgere al vechiului Callatis, în continuarea lucrărilor începute în 1939.

36. *Cașolț (r. Sibiu, reg. Stalin)*. În necropola daco-romană s-au cercetat 14 tumuli funerari din sec. II și s-au făcut sondaje în așezarea contemporană, vecină (Institutul de Istorie Cluj).

37. *Calbor (r. Făgăraș, reg. Stalin)*. S-au săpat 6 tumuli din sec. II e.n., aparținînd populației daco-romane (Institutul de Istorie Cluj și Muzeul Sibiu).

38. *Piatra-Neamț (r. Piatra-Neamț, reg. Bacău)*. Așezare la poalele muntelui Pietricica, descoperindu-se un strat de cultură cu resturi arheologice din sec. II—III e.n. (în colaborare cu Muzeul arheologic din Piatra-Neamț).

39. *Bumbești (r. Tg.-Jiu, reg. Craiova)*. În continuarea săpăturilor de salvare începute în 1955, s-a lucrat la castrul de pământ, identificîndu-se latura lui de est.

40. *Ighiu (r. Alba-Iulia, reg. Hunedoara)*. S-au săpat doi tumuli cu morminte de incinerare ale populației dace din epoca romană. Tot aci există și un castru roman de pământ: sec. II—III (Institutul de istorie Cluj).

IV. EPOCILE PREFEUDALĂ ȘI FEUDALĂ

a. Cercetări întreprinse pentru problema formării poporului român

41. *Gilău (r. și reg. Cluj)*. Săpăturile din castrul roman datînd din sec. II—III au arătat persistența populației locale în timpul ocupației romane. S-au descoperit și resturi din epoca feudală, anterioare castelului de la sfîrșitul sec. XVI (Institutul de Istorie Cluj).

42. *Alba-Iulia (reg. Hunedoara)*. S-au săpat peste 30 morminte din sec. II—III e.n., făcînd parte din trei categorii: unele romane, cu sarcofage de cărămidă, altele de înhumare, probabil cu coșciug de lemn, iar altele de incinerare, acestea aparținînd populației băștinașe dace (Institutul de Istorie Cluj).

43. *Soporul de Clmpie (r. Turda, reg. Cluj)*. Cimitir din sec. II—III e.n., în care s-au săpat opt morminte de incinerare și unul de înhumare. Pe același loc s-a identificat și o așezare din sec. VI (Institutul de Istorie Cluj).

44. *Verbița (r. Plenița, reg. Craiova)*. În așezarea din sec. IV e.n., s-au descoperit, printre altele, cinci cuptoare de pline. Cu acest prilej s-au făcut sondaje și în așezarea neolitică de tip Criș.

45. *Ileana - Poduri (r. Lehliu, reg. București)*. S-au descoperit două locuințe din sec. IV e.n. avînd în interior vetre; s-au găsit și resturi din sec. X—XI.

46. *Balta Verde (r. Vînjul Mare, reg. Craiova)*. Într-o așezare slavă, datînd aproximativ din sec. VIII—IX, au fost degajate două bordeie. În vecinătate s-au săpat și cîțiva tumuli hallstattieni.

47. *Satu Nou (r. Adamclisi, reg. Constanța)*. S-a început săparea unui al doilea cimitir de incinerare, din care au fost dezvelite 31 morminte. Ele datează dinaintea sec. X.

48. *Spinoasa (com. Erbiceni, r. Tîrgu-Frumos, reg. Iași)*. Așezare aparținînd culturii slavilor răsăriteni din sec. VIII—X (Muzeul de antichități Iași).

49. *Dridu Sărindare (r. Urziceni, reg. București)*. S-au săpat trei bordeie din sec. X—XI, identificîndu-se un tip de așezare și o cultură materială care aparțin foarte probabil populației vechi românești.

50. *Bucov (r. și reg. Ploiești)*. Așezare din sec. IX—X, în care s-au săpat două bordeie și o construcție de suprafață. Așezarea poate fi atribuită unei populații vechi românești.

51. *Galița (com. Gîrlița, r. Adamclisi, reg. Constanța)*. La punctul „Păcuil lui Soare” s-au făcut săpături în cetatea romană și în cetatea bizantină din sec. X, descoperindu-se un strat de cultură datînd din sec. X—XII și altul din sec. XIII—XIV. În acesta din urmă s-au dezgropat și 16 morminte din aceeași epocă.

52. *Isaccea (Noviodunum; r. Tulcea, reg. Constanța)*. În urma scăderii apelor Dunării sub nivelul obișnuit, s-a putut dezveli latura de N a cetății romane pe o lungime de 300 m. În zidul de incintă al cetății, refăcut la începutul sec. IV, s-au găsit inscripții latine din sec. II—III. În interior s-au identificat ruinele unor terme și ale unei bazilici.

53. *Celeiu (Sucidava; r. Corabia, reg. Craiova)*. Reluîndu-se săpăturile în cetatea romană din sec. IV—VI, s-a identificat un strat de cultură mai vechi, dacic, și s-a putut constata între altele că zidul de incintă de pe latura de sud a fost construit în două faze (sec. IV și sec. VI). De asemenea s-a descoperit un nivel românesc, datînd din preajma sec. XIV.

b. *Alle cercelări privind aceleași epoci*

54. *Sf. Gheorghe (Reg. Aut. Maghiară)*. Sondaje în așezarea din sec. IV e.n. pe locul Eprestetö, aparținând culturii Cerneahov (Muzeul Sf. Gheorghe).

55. *Largu (r. Filimon Sîrbu, reg. Galați)*. Necropola din perioada de început a migrațiilor (sec. III—IV), în care anul acesta s-au săpat 8 morminte — dintre acestea două de luptători — cu bogat inventar: ceramică, arme, obiecte de podoabă etc. (Muzeul regional de istorie Galați).

56. *Morești (com. Sîntana de Mureș, r. Tg. Mureș, Reg. Aut. Maghiară)*. În așezarea feudală, cercetîndu-se porțiunile neexplorate prin săpăturile anterioare, s-au găsit pe locul „Borșofed” resturi din sec. VI și XI—XII. Sub acestea sau găsit și resturi neolitice de tip Criș, precum și resturi Latène (Institutul de Istorie Cluj).

57. *Sărata Monteoru (r. Buzău, reg. Ploiești)*. În cimitirul slav de incinerare din sec. VII s-au mai săpat încă 500 din morminte; în felul acesta numărul total al mormintelor descoperite în acest cimitir se ridică la circa 1 100.

58. *Someșeni-Cluj (r. și reg. Cluj)*. Săpături într-o movilă, descoperindu-se morminte cu ceramică „slavă”, care par să dateze din sec. VIII—X (Institutul de Istorie Cluj).

59. *Capidava (r. Hîrșova, reg. Constanța)*. Săpături în cele două nivele superioare aparținînd epocii feudale timpurii; s-au dezvelit 16 bordeie, ce pot fi datate unele în sec. VII—VIII și altele în sec. X—XI.

60. *Garvăn (com. Văcăreni, r. Măcin, reg. Galați)*. Lucrările din așezarea civilă din afara cetății au avut drept scop stabilirea întinderii și etapele de locuire. S-au descoperit numeroase bordeie datînd din sec. XI e.n. În incinta cetății s-au descoperit cîteva vetre de bordeie aparținînd celui mai vechi nivel feudal de locuire (sec. X—XI), și s-au completat săpăturile din cimitirul feudal timpuriu. În afara cetății s-a descoperit un cuptor de țigle din vremea lui Dioclețian.

61. *Mărculești (r. Slobozia, reg. București)*. Resturi puține de așezare feudală timpurie (sec. X—XI) și cimitir feudal din sec. XVI—XVII.

62. *Orașul Stalin (r. și reg. Stalin)*. Sondaje pe dealul „Sprenghei”, unde s-au descoperit resturi de ziduri, fragmente ceramice din sec. XIII—XIV etc. La baza acestora s-a găsit ceramica de la începutul epocii bronzului, aparținînd culturii Schneckenberg A.

63. *Cluj (r. și reg. Cluj)*. Săpăturile de la cetățuia orașului au arătat că în afară de resturile feudale, a existat aci un strat de cultură romană, răvășit cu prilejul construirii cetății feudale; s-au identificat și urme sporadice de viața feudală, anterioare construirii cetății (Institutul de Istorie Cluj).

64. *Tîrgșoru Vechi (r. și reg. Ploiești)*. S-au început săpăturile pe teritoriul importantului tîrg românesc din sec. XV—XVI. În afară de diferite resturi din epoca comunei primitive, s-au descoperit și morminte din sec. IV e.n., precum și urme de locuire feudală dintr-o perioadă care începe înainte de sec. XIV și merge pînă în sec. XVIII (în colaborare cu Muzeul de istorie Ploiești).

65. *Suceava (r. și reg. Suceava)*. Anul acesta s-a pus accentul pe cercetarea monumentelor de arhitectură civilă de pe platoul din fața cetății de scaun („Cîmpul Șanțurilor”), din sec. XV. La una dintre clădirile dezvelite, de dimensiuni mai mari, s-au degajat dărîmăturile și s-a început studiul resturilor arhitectonice prăbușite în pivnițe aflate sub întreaga clădire, pe o întindere de 28 × 12 m. Cu acest prilej s-au descoperit două tezaure îngropate în sec. XVII, conținînd podoabe de aur și obiecte de cult din argint aurit, aparținînd sec. XV—XVI. În cuprinsul vechiului tîrg Suceava, către drumul spre Ițcani, s-a descoperit o parte din cimitirul catolic din sec. XV—XVII și o parte din ruinele vechii biserici catolice din sec. XV.

66. *București*. Săpăturile au continuat în mai multe locuri : Ciurel, Biserica Albă din Postăvari și în jurul bisericii Sf. Apostoli. Efortul principal s-a concentrat în sectorul Curtea Veche, prin săpături executate în curtea bisericii Sft. Gheorghe Nou, unde s-au descoperit temelile unei clădiri din sec. XVI și morminte din aceeași epocă.

V. CERCETAREA COMPLEXĂ A ZONEI BICAZ

În colaborare cu Ministerul Energiei Electrice, Academia R.P.R. a făcut și anul acesta cercetări complexe în zona viitorului lac de acumulare al hidrocentralei de la Bicăz, și anume în r. Ceahlău, reg. Bacău. Indicăm mai jos numai punctele în care s-au făcut lucrări arheologice de către un colectiv mixt — Institutul de Arheologie și Muzeul de Antichități — Iași.

67. *Ceahlău*. 1) Pe Dîrțu, într-o așezare paleolitică de terasă, s-au săpat 600 m², pînă la adîncimea de 3 m, descoperindu-se resturi aurignaciene, gravettiene și neolitice vechi; 2) la Cetățica s-au găsit resturi paleolitice din szeletian, aurignacian și gravettian, precum și urme neolitice; 3) în punctele Podiș, Boful mic și Cremenîș, în așezări de terase, resturi gravettiene; 4) la Palatul Cnejilor s-au găsit construcții de piatră din sec. XVII și două morminte din aceeași epocă, iar la Schițor resturi de locuire din sec. XVII și morminte din sec. XVI.

68. *Hangu*. În punctul Chirițeni s-au săpat 800 m² într-o așezare neolitică, descoperindu-se 15 complexe de locuire aparținînd culturii Cucuteni A. Lîngă înălțimea Cetățuia s-au descoperit resturi de locuințe și vetre geto-dace.

69. *Secu (com. Izvorul Alb)*. Într-o așezare de terasă s-au descoperit resturi paleolitice finale (gravettiene). În curtea bisericii (sec. XVIII?) s-a săpat un beci de piatră din epoca feudală.

70. *Izvorul Alb*. S-au descoperit temelile de lemn ale bisericii din sec. XVIII.

VI. SĂPĂTURI ȘI SONDAJE PRELIMINARE ÎN VEDEREA RESTAURĂRII UNOR MĂNĂSTIRI

În colaborare cu Ministerul Cultelor și cu Comitetul de Stat pentru Arhitectură și Construcții, s-au executat săpături și sondeaje arheologice la cîteva din mănăstirile din țară :

71. Cotmeana (r. și reg. Pitești).

72. Gura Motrului (r. Fîlăși, reg. Craiova).

73. Mamu (com. Mădulari-Beica, r. Drăgășani, reg. Pitești).

74. Mănăstirea Neamțului (com. Vinători, r. Tîrgu-Neamț, reg. Bacău).

75. Putna (r. Rădăuți, reg. Suceava).

76. Slatina (com. Drăceni, r. Fălțiceni reg. Suceava).

D. P. și V. L. D.

DATE NOI ÎN LEGĂTURĂ CU PALEOLITICUL DIN SUDUL U.R.S.S.

Acordînd o atenție tot mai mare epocilor celor mai îndepărtate ale trecutului omului primitiv, cercetătorii sovietici au obținut în ultimii ani rezultate dintre cele mai frumoase. Pe de o parte se aduc astfel date noi, iar pe de altă parte sînt coordonate și valorificate științific cercetări și descoperiri mai vechi, care pot fi astfel puse într-o lumină mai justă. În această privință socotim util să rezumăm în cîteva pagini o serie de contribuții ale arheologului I. G. Sovkopleas asupra activității desfășurate în domeniul paleoliticului în R.S.S. Ucraina.